

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі

Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті

БЕКІТЕМІН

Ғылыми кеңес төрағасы,

ҚарМТУ ректоры,

_____ **Ғазалиев А.М.**

« _____ » _____ **2015 ж.**

**СТУДЕНТКЕ АРНАЛҒАН ПӘН БОЙЫНША
ОҚЫТУ БАҒДАРЛАМАСЫ
(SYLLABUS)**

КТ 1112 «Қазақ тілі» пәні

Тіл 4 Тілдік модуль

5В090100 – Көлікті пайдалану және жүк қозғалысы мен тасымалдауды
ұйымдастыру мамандығы

Жол – көлік факультеті

Қазақ тілі және мәдениеті кафедрасы

АЛҒЫ СӨЗ

Студентке арналған пән бойынша оқыту бағдарламасын (syllabus) әзірлеген: ф.ғ.к., аға оқытушы Нығметова Нұргүл Тұрсынқызы, п.ғ.м., аға оқытушы Жетпісбай Шолпан Аханқызы, п.ғ.м., оқытушы Кулейменова Ләйла Мәдениетқызы.

Қазақ тілі және мәдениеті кафедрасының отырысында талқыланған

« ____ » _____ 2015 ж. № ____ хаттама

Кафедра меңгерушісі _____ « ____ » _____ 2015ж.
(қолы) (А.Ж.Ә.)

Жол-көлік факультетінің оқу-әдістемелік кеңесі мақұлдаған

« ____ » _____ 2015ж. № ____ хаттама

Төраға _____ « ____ » _____ 2015ж.
(қолы) (А.Ж.Ә.)

Өнеркәсіптік көлік кафедрасымен келісілген

Кафедра меңгерушісі _____ « ____ » _____ 2015ж.
(қолы) (А.Ж.Ә.)

Оқытушы туралы мәлімет және қатынас ақпараты

Нығметова Нұргүл Тұрсынқызы аға оқытушы, ф.ғ.к., Жетпісбай Шолпан Аханқызы аға оқытушы, п.ғ.м., Кулейменова Ләйла Мәдениетқызы оқытушы, пед.ғыл.магистрі.

Қазақ тілі және мәдениеті кафедрасы ҚарМТУ-дың I корпусында орналасқан (Бейбітшілік бульвары, 56), 329 аудитория, байланыс телефоны 56-59-32 қосымша 1123 (ішкі байланыс).

Пәннің еңбек көлемділігі

Семестр	Кредиттер саны	ECTS	Сабақ түрі					СӨЖ сағаттарының саны	Жалпы сағат саны	Бақылау түрі
			Қатынас сабақтарының саны			СОӨЖ сағаттарының саны	Барлық сағат саны			
			дәріс	практикалық сабақтар	зертханалық сабақтар					
1	3	5	-	45	-	45	90	45	135	Т.т.
2	3	4	-	45	-	45	90	45	135	Емтихан

Пән сипаттамасы

«Қазақ тілі» пәні жалпы базалық пәндер циклына, жалпы модульдердің тілдік модуліне жатады.

Пәннің мақсаты

«Қазақ тілі» пәні студенттерге қазақ тілін оқып үйрету барысында олардың коммуникативтік білік, дағдыларын жетілдіру мақсатын ұстанады.

Пән міндеттері

Осы пәнді оқыту нәтижесінде студенттер:

- Фонетика: тән дыбыстардың айтылуы; үндестік заңын, қазақ тілінің дыбыстық ерекшелігі; орфография және орфоэпия ережелері; лексика: сөзжасамның құрылымы және оның айтылымы; грамматика; оқылым; айтылым; жазылым; тыңдалым: әлеуметтік, ақпараттық және кәсіптік сипаттағы хабарламалар туралы *түсінік алуы керек*.

- тілдік жүйе мен оның амалдарын мәдени-танымдық қатысымдық әрекеттер арқылы; дайын күйіндегі сөйлесім мен қатысымды өнер мен мәдениет мәселелеріне байланысты, күнделікті тұрмыстық сөйлеу жағдаяттарында әңгімені; белгілі бір тақырып бойынша қысқа, аса қиын емес эссе; кәсіби өмірден алынған қарапайым хабарламаларды; күнделікті өмірдегі фактіге құрылған мәліметтер мен оны түсіндіруге қажетті әрекеттерге қысқаша баяндама жасай *білуі керек*;

- коммуникативтік, лингвистикалық, әлеуметтік тілдік, дискурстық, стратегиялық және мәдени-әлеуметтік субъективті бірліктегі компоненттерін *істей алуы керек*;

- лингвистикалық, әлеуметтік тілдік, дискурстық, стратегиялық және мәдени-әлеуметтік субъективті бірліктің негізінде лингвомәдени,

әлеуметтік-мәдени, когнитивтік, қатысымдық, кәсіби бағдар деңгейінде практикалық машықтануы керек.

Пререквизиттер

Бұл пәнді оқу үшін келесі пәндерді игеру қажет:

Пән	Бөлімдердің (тақырыптардың) атауы
Қазақ тілі (А ₂ -В ₁)	Фонетика, лексика, морфология, синтаксис.

Постреквизиттер

Қазақ тілі пәнін оқу кезінде алынған білімдер келесі «Кәсіби қазақ тілі» пәнін игеру кезінде қолданылады.

Пәннің тақырыптық жоспары

Тарау атауы, (тақыптар)	Сабақ түрлері бойынша еңбек көлемділігі, сағ.				
	дәріс	практикалық	зертханалық	СОӨЖ	СӨЖ
I семестр					
1. Мемлекет әлеуметтік-географиялық орны, ерекшелігі. Жай сөйлем. Интонация. Екпін.		3		3	3
2. Ел басқару жүйесі. Президент. Парламент. Үкімет. Сот. Сөйлемнің айтылу мақсатына қарай түрлері.		3		3	3
3. Ұлттық қауіпсіздік. Қарулы күштер. Құқық қорғау органдары. Болымсыздық категориясы.		3		3	3
4. Экономика. Табиғи ресурстар. Ішкі және сыртқы сауда. Қазба байлық ресурстары. Сын есім және оның түрлері.		3		3	3
5. Банк жүйесі. Ұлттық валюта. Ақша – кредит саясаты. Сан есім және оның түрлері.		3		3	3
6. Халықаралық ұйымдар. Азаматтардың құқықтары мен бостандықтары. Ар-ождан бостандығы. Халықаралық ынтымақтас-тық. Адам құқықтары мен бостандықтары. Дін және діни таным. Діни мерекелер. Көмекші есімдер.		3		3	3
7. Қорықтар мен ұлттық парктер. Жануарлар мен өсімдіктер әлемі. Экологиялық мәдениет. Ұлттық экомәдениет. Қызыл кітап. Жазба жұмысы.		3		3	3
8. Отбасы. Неке. Баспана. Бала тәрбиесі. Етістік.		3		3	3
9. Білім. Оқу орындары. Кәсіби бағдар. Мамандық. Етістік категориясы.		3		3	3

1	2	3	4	5	6
10. Еңбек. Еңбек нарығы тәртібі. Еңбек демалысы. Есімше категориясы.		3		3	3
11. Денсаулық. Салауатты өмір салты. Халық медицинасы. Медициналық қызмет. Етіс категориясы.		3		3	3
12. Спорт кешендері. Ұлттық салт-дәстүрлер. Атақты спортшылар. Ұлттық спорт. Көмекші етістік		3		3	3
13. Тағамтану. Ұлттық тағам. Шағын және орта бизнес. Іскер адамдар. Жеке кәсіпкерлік. Көсемше категориясы.		3		3	3
14. Тіл. Мәдениет. Өнер. Өнер шеберлері. Сәулет және құрылыс өнері. Көне және заманауи ескерткіштер. Аралық тест.		3		3	3
15. Ғылым және инновациялық технология. Ұлттық киім. Ұлттық ою-өрнек. Ұлттық салт-дәстүрлер. Сән әлемі. Дизайн. Құрмалас сөйлем және оның түрлері. Қорытынды.		3		3	3
БАРЛЫҒЫ:		45		45	45
II семестр					
1. Кәсіби сала. Кәсіби сала бойынша мамандық, лауазым. Танымал ғалымдар. Белгілі сала мамандарының өмірбаяны, қызметтік жолы. Грамматика.		3		3	3
2. Кәсіби сала мамандарын дайындайтын білім ордалары. Қазақстандағы техникалық жоғары оқу орындары Грамматика.		3		3	3
3. Мекеме. Кәсіпорын. Серіктестік. Кәсіби сала субъектілері. Грамматика.		3		3	3
4. Кәсіби сала қызметін реттейтін негізгі заң және нормативті заң актілері. Кәсіби сала қызметін мемлекеттік реттеу. Грамматика.		3		3	3
5. Кәсіби сала қызметі бойынша шетелдік ресми және ресми емес ұйымдармен әріптестік қарым-қатынас. Қазақстандағы шетелдік ұйымдар. Грамматика.		3		3	3
6. Кәсіби сала қызметінде қолданылатын құрал-жабдықтар. Кәсіби сала қызметінде қолданылатын құрал-жабдықтардың сипаттамасы және жасалу тарихы. Грамматика.		3		3	3
7. Кәсіби сала бойынша өндірілетін өнім түрлері. Өнім сапасы. Экспорт. Импорт. Жазба жұмысы.		3		3	3
8. Кәсіби сала бойынша соңғы жетістіктер. Авторлық құқық. Патент. Лицензия. Грамматика.		3		3	3

1	2	3	4	5	6
9. Кәсіби сала мамандарының құқықтары мен міндеттері. Еңбек тәртібі. Грамматика.		3		3	3
10. Кәсіби мереке. Сала қызметкеріне арналған награда, сыйлық, грамота. Кәсіби саладағы қызметкерлердің мемлекеттік наградалары. Грамматика.		3		3	3
11. Кәсіби сала қызметіне арналған отандық (шетелдік) басылымдар. Кәсіби сала қызметіне арналған БАҚ. Грамматика.		3		3	3
12. Кәсіби сала қызметі бойынша отандық (шетелдік), радио, теле бағдарламалар. Кәсіби сала қызметі бойынша отандық теле бағдарламалар. Грамматика.		3		3	3
13. Кәсіби сала қызметі бойынша отандық (шетелдік) интернет сайттар. Интернет желісі. Грамматика.		3		3	3
14. Кәсіби сала қызметінің өзге сала қызметімен байланысы. Кәсіби салалардың өзара-байланысы. Грамматика.		3		3	3
15. Кәсіби сала қызметі және экология. Қазақстанның экологиялық жағдайы. Грамматика.		3		3	3
БАРЛЫҒЫ:		45		45	45

Практикалық (семинарлық) сабақтар тізімі

I семестр

1. Мемлекет әлеуметтік-географиялық орны, ерекшелігі. Жай сөйлем. Интонация. Екпін.
2. Ел басқару жүйесі. Президент. Сөйлемнің айтылу мақсатына қарай түрлері.
3. Ұлттық қауіпсіздік. Қарулы күштер. Болымсыздық категориясы.
4. Экономика. Табиғи ресурстар. Сын есім және оның түрлері.
5. Банк жүйесі. Ұлттық валюта. Сан есім және оның түрлері.
6. Халықаралық ұйымдар. Азаматтардың құқықтары мен бостандықтары. Ар-ождан бостандығы. Көмекші есімдер.
7. Қорықтар мен ұлттық парктер. Жануарлар мен өсімдіктер әлемі. Жазба жұмысы.
8. Отбасы. Неке. Етістік.
9. Білім. Оқу орындары. Етістік категориясы.
10. Еңбек. Еңбек нарығы. Есімше категориясы.
11. Денсаулық. Салауатты өмір салты. Етіс категориясы.
12. Спорт кешендері. Ұлттық салт-дәстүрлер. Көмекші етістік.
13. Тағамтану. Ұлттық тағам. Көсемше категориясы.
14. Тіл. Мәдениет. Өнер. Құрмалас сөйлем және оның түрлері. Аралық тест.

15. Ғылым және инновациялық технология. Ұлттық киім. Ұлттық ою-өрнек. Құрмалас сөйлем және оның түрлері. Қорытынды.

II семестр

1. Кәсіби сала. Кәсіби сала бойынша мамандық, лауазым. Грамматика.
2. Кәсіби сала мамандарын дайындайтын білім ордалары. Грамматика.
3. Мекеме. Кәсіпорын. Серіктестік. Грамматика.
4. Кәсіби сала қызметін реттейтін негізгі заң және нормативті заң актілері. Грамматика.
5. Кәсіби сала қызметі бойынша шетелдік ресми және ресми емес ұйымдармен әріптестік қарым-қатынас.
6. Кәсіби сала қызметінде қолданылатын құрал-жабдықтар. Грамматика.
7. Кәсіби сала бойынша өндірілетін өнім түрлері. Өнім сапасы. Грамматика. Жазба жұмысы.
8. Кәсіби сала бойынша соңғы жетістіктер. Авторлық құқық. Грамматика.
9. Кәсіби сала мамандарының құқықтары мен міндеттері. Грамматика.
10. Кәсіби мереке. Сала қызметкеріне арналған награда, сыйлық, грамота. Грамматика.
11. Кәсіби сала қызметіне арналған отандық (шетелдік) басылымдар. Грамматика.
12. Кәсіби сала қызметі бойынша отандық (шетелдік), радио, телебағдарламалар. Грамматика.
13. Кәсіби сала қызметі бойынша отандық (шетелдік) интернет сайттар. Грамматика.
14. Кәсіби сала қызметінің өзге сала қызметімен байланысы. Грамматика.
15. Кәсіби сала қызметі және экология. Грамматика.

СӨЖ-ге арналған бақылау тапсырмаларының тақырыптары

I семестр

1. «Мемлекет әлеуметтік-географиялық орны, ерекшелігі» реферат.
2. «Ел басқару жүйесі» шолу.
3. «Қарулы күштер» бейнебаян.
4. «Су ресурсы» комментарий.
5. «Ұлттық валюта» дөңгелек үстел.
6. «Халықаралық ұйымдар» баспасөз конференциясы.
7. «Қорықтар мен ұлттық парктер» нұсқаулық.
8. «Отбасы» таныстырылым.
9. «Оқу орындары» пресс релиз.
10. «Еңбек нарығы» жоспар құру.
11. «Салауатты өмір салты» сауалнама.
12. «Спорт кешендері» мақала.
13. «Ұлттық тағам» жарнама.
14. «Тіл. Мәдениет. Өнер» эссе.
15. «Ұлттық киім» әңгіме.

II семестр

1. «Кәсіби сала бойынша мамандық, лауазым» реферат.
2. «Кәсіби сала мамандарын дайындайтын білім ордалары» әңгіме.
3. «Мекеме. Кәсіпорын. Серіктестік» реферат.
4. «Кәсіби сала қызметін реттейтін негізгі заң және нормативті заң актілері» конспект.
5. «Кәсіби сала қызметі бойынша шетелдік ресми және ресми емес ұйымдармен әріптестік қарым-қатынас» реферат.
6. «Кәсіби сала қызметінде қолданылатын құрал-жабдықтар» таныстырылым.
7. «Кәсіби сала бойынша өндірілетін өнім түрлері» реферат.
8. «Кәсіби сала бойынша соңғы жетістіктер» мақала.
9. «Кәсіби сала мамандарының құқықтары мен міндеттері» әңгіме.
10. «Кәсіби мереке» реферат.
11. «Кәсіби сала қызметіне арналған отандық (шетелдік) басылымдар» комментарий.
12. «Кәсіби сала қызметі бойынша отандық (шетелдік), радио, теле бағдарламалар» реферат.
13. «Кәсіби сала қызметі бойынша отандық (шетелдік) интернет сайттар» презентация.
14. «Кәсіби сала қызметінің өзге сала қызметімен байланысы» реферат.
15. «Кәсіби сала қызметі және экология» дөңгелек үстел.

Студенттер білімін бағалау критерийлері

Пән бойынша емтихан бағасы межелік бақылаулар бойынша максимум көрсеткіштер (60%-ға дейін) мен қортынды аттестаттаудың (емтихан) (40%-ға дейін) сомасы ретінде анықталады және кестеге сәйкес 100%-ға дейінгі мәнді құрайды.

Пән бойынша берілген тапсырмаларды орындау мен тапсыру кестесі

Бақылау түрі	Тапсырма мақсаты мен мазмұны	Ұсынылатын әдебиет	Орындау ұзақтығы	Бақылау түрі	Тапсыру мерзімі	Балл
Мәтіндер, грамматикалық тапсырмалар	Практикалық сабақтағы білімдерін бекіту	[1], [2], [3], [8]	1-13 апта	Ағымдағы	1, 13 апта	10
Реферат, эссе, әңгіме	Практикалық сабақтағы білімдерін бекіту	[1], [2], [3], [8]	1-13 апта	Ағымдағы	1, 13 апта	10
Аралық тест тапсырмалары	Практикалық сабақтағы білімдерін бекіту	[1], [2], [3]	3 қатынас сағаттары	Межелік	7, 14 апта	10

1	2	3	4	5	6	
СӨЖ	Практикалық сабақтағы білімдерін бекіту	[1], [2], [3]	1-13 апта	Ағымдағы	1-13 апта	10
Аттестация	Практикалық сабақтағы білімдерін бекіту	[1], [2], [3]	1-13 апта	Ағымдағы	1, 13 апта	20
Емтихан	Пән материалының игерілуін тексеру	Негізгі және қосымша әдебиеттің жалпы тізімі	3 қатынас сағаттары	Қорытынды	Сессия кезінде	40
Барлығы						100

Саясат және процедуралар

«Қазақ тілі» пәнін оқу кезінде келесі ережелерді ұстануды сұраймын:

1. Сабаққа кешікпеу.
2. Сабақтан себепсіз қалмау, ауырған жағдайда анықтама, ал басқа жағдайларда түсіндірме хат ұсынуы.
3. Сабақтың барлық түрлеріне қатысу студент міндеттерінің қатарына жатады.
4. Оқу процесінің күнтізбелік кестесіне сәйкес барлық бақылау түрін тапсыру.
5. Қатыспаған практикалық және зертханалық сабақтарды оқытушы көрсеткен уақыттаөтеу.
6. Қосымша белгіленген уақытта келу.

Негізгі әдебиет тізімі

1. Бектұров Ш., Бектұрова А. Казахский язык для всех. – Алматы, 2004.
2. Ерназарова З.Ш. Қазақ тілі. Елтану. –Алматы, 2005.
3. Кубаева И. Казахский язык. Просто о невероятном сложном. – Алматы, 2007.
4. Күзекова З. Қазақ тілінің практикалық курсы. – Алматы, 2009.
5. Күзекова З.С., Аяпова Т.Т., Оразбаева Ф.Ш., Мамаева М.Қ., Жолшаева М.С. Қазақ тілін ортадан жоғары деңгейде меңгерудің тақырыптық лексикалық минимумы. – Астана, 2011.
6. Күзекова З.С., Аяпова Т.Т., Оразбаева Ф.Ш., Мамаева М.Қ. Қазақ тілін орта деңгейде меңгерудің тақырыптық лексикалық минимумы. – Астана, 2011.
7. Күзекова З.С., Аяпова Т.Т., Оразбаева Ф.Ш., Мамаева М.Қ., Жолшаева М.С. Қазақ тілін жоғары деңгейде меңгерудің тақырыптық лексикалық минимумы. – Астана, 2011.
8. Қазақ тілін оқытуға арналған оқулықтар (бес деңгей бойынша). – Астана, 2012.

9. Қазақ тілінің функциональды грамматикасы. Жалпы ред. басқарған: Әлкебаева Д.А. –Алматы, 2013.
10. Қарабаева Қ. Қазақ тілі (ЖОО студенттері үшін тіл ұстартуға арналған оқу құралы). –Алматы, 2004.
11. Қасым Б., Молдасанов Е. Қазақ тілі. –Алматы, 2003.
12. Оралбай Н., Құрманалиев Қ.А. Қазақ тілі. –Алматы, 2007.
13. Сүлейменова Э.Д., Қадашева Қ., Аханова Д. Тіл ұстарту. –Астана, 2007.
14. Оразбаева Ф.Ш., Сағидолда Г., Қасым Б., Қобыланова А., Есенова Қ., Исабекова Ұ., Қасабек Қ., Балтабаева Ж., Мұхамеди Қ., Рахметова Р., Көпбаева Ж. Қазіргі қазақ тілі. –Алматы, 2005.

Қосымша әдебиет тізімі

1. Жекеева К.О., Әбдірахманова Қ.Ж., Қанафина Ф.Қ. Қазақ тілі. Оқу құралы. –Алматы, 2010.
2. Тұрсынова Г.Т. Қазақ тілі. Оқулық. – Алматы, 2012.
3. Шабденова Қ.Ж., Кулейменова Л.М. Қазақ тілі. Оқу құралы. – Қарағанды, 2012.
4. Қалыбекова Қ.С., Мұратова А.Н. Қазақ тілі. Оқу құралы. –Қарағанды, 2013.
5. Қаратаева А., Мұратбекова А. Қазақ тілі (техникалық жоғары оқу орындарының студенттеріне арналған). – Алматы: «Қазығұрт» баспасы, 2013.
6. Құрманбаева Ш., Мұратбекова А. Қазақ тілі. –Алматы: «Қазығұрт» баспасы, 2013.
7. Мадиева Т. Бастауыш топқа арналған жаттығулар жинағы. – Астана, 2013.
8. 25 кадр қазақ тілін үйретудің мультимедиялық бағдарламасы. – Алматы, 2013.
9. Тасибеков К. Ситуативный казахский. – Алматы, 2014.

**СТУДЕНТКЕ АРНАЛҒАН ПӘН БОЙЫНША
ОҚЫТУ БАҒДАРЛАМАСЫ
(SYLLABUS)**

КТ 1112 «Қазақ тілі» пәні

Тіл 4 Тілдік модуль

31.03.2004 ж. № 50 мемл. бас. лиц..

Баспаға _____ 20__ ж. қол қойылды. Пішіні 90x60/16. Таралымы _____ дана
Көлемі ___ оқу бас. п. № _____ тапсырыс Бағасы келісілген

100027. ҚарМТУ баспасы, Қарағанды, Бейбітшілік бульвары, 56